

IZHAJA VSAK DAN

tedaj ob nedeljah in praznikih ob 5. ob ponedeljkih ob 9. sjetraj.
 Pesmične števe se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih
 tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru,
 Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmian, Ajdov-
 ščini, Dornberga itd. Zastarele števe po 5 nč. (10 stot.).
 GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v Brokosti 1
 kolone. OČNE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm,
 smernice, zahvale, poslanice, oglasi donarilnih zavodov po
 20 st. mm. Za oglase v tiskani listi de 5 vrst 20 K, vsaka
 nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
 manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelak uprave
 „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
 Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za na-
 ročbo brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.
 Naročnina za naslednje izdaje „EDINOSTI“ stane: za
 celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 3-00.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepranko-
 vana pisma se ne sprejemajo in ne vrnejo se ne vračajo.
 Naročnina, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
 UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
 Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
 konsorcijski list „Edinost“. — Tiskarstvo „Edinost“
 vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica
 Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Cesar v Bosni.

BOS. BROD 30. Danes je cesar drugič
 stopil v Bos. Brod. Od daleč so prišla ob-
 činska zastopstva, meščani in kmetje z že-
 nami in otroci, da bi videli cesarja. V po-
 slopu ukusno okrašenega kolodvora je bilo
 celo noč živahno vrvenje. Čim svetlejšje je
 postajalo, tem živahnejše je postajalo tudi
 na kolodvoru in njega okolici. Stotnija 75.
 pešp., ki ima svojo garnizijo v Derventu, je
 na kolodvorskem prelazu zavzela mesto kot
 častna stotnija. Na peronu so se postavile
 osebe, ki so prišle, da se poklonijo cesarju.
 Kmalu po štirih je prišel prvi posebni dvorni
 vlak z enim delom cesarjevega spremstva
 in ministre spremljajočimi uradniki. Med tem
 se je zbrala duhovščina, občinsko zastop-
 stvo na čelu z županom Kodžičem, ki je
 cesarja pozdravil imenom mesta tudi o pri-
 liki prvega obiska v Bos. Brodu in dež.
 uradniki. Kmalu za tem je prišel deželni na-
 čelnik general Varešanin s kornim poveljnikom
 Aussenbergom in civilnim adlatusom bar.
 Benkom.

Uniforme in narodne noše tvorijo pe-
 stro in krasno sliko. Tudi mnogo dam je
 došlo.

Četr pred peto je dospel drugi po-
 sebn dvorni vlak s cesarjem v Bos. Brod.
 Med streljanjem topičev in sviranjem cesar-
 ske himne je vozil vlak počasi v postajo.

Cesar v maršalski uniformi je stal na
 oknu kupeja ter se zahvaljeval za impozant-
 nen in prisrčen vsprejem. — Vlada, ki
 izgleda jako dobro, je sprejel pred vsem po-
 ročilo deželnega načelnika generala Vareša-
 nina. Potem ko je cesar sprejel poročilo
 drugih dostojanstvenikov, ga je pozdravil
 župan Hodžič, kateremu se je cesar zahval-
 lil, ter rekel, da je prišel z velikim veseljem
 v to deželo.

Ob 5.30 se je odpeljal cesar proti Sa-
 rajevo.

DOBOJ 30. Vsa kolodvorska poslopja
 na črti od Broda do Sarajeva so slavnostno
 okinčana. Povsodi, kjer se je dvorni vlak
 vstavil, so cesarja pozdravljali načelniki ob-
 lastnih in župani.

SARAJEVO 30. Mesto kaže od zjutraj
 praznično obleko, kakor še nikdar prej. —
 Velike množice ljudstva hite proti kraju
 sprejema. Od polдне počiva vse delo. Cesar
 je prišel ob 3 popoldne sem, ter se odpe-
 ljaj med živahnimi ovacijami prebivalstva v
 konak.

SARAJEVO 30. Cesar je bil na voznji
 od deželne meje do glavnega mesta povsod
 navdušeno vsprejet. V Zavidovic je dospel
 dvorni vlak ob 9.59 in je ustavil 3 mi-
 nute. Na okrašenem kolodvoru je bila na-
 stavljen stotnija 1. batalijona 75-pešpolka
 ter mu izkazala čast. Prebivalstvo je pozdrav-
 ljalo vladarja z viharimi „Živio“-klici. Ce-
 sar je izstopil, če prav ni bilo to v pro-
 gramu predvidjeno, ter je odkorakal častno
 stotnijo in nagovoril več oseb. Na to je
 vlak odšel ter se ustavil potem na kolo-
 dvoru v Zenici, kamor je dospel ob 12.48.
 Tu so bili zbrani načelniki oblastnih iz Ze-
 nice in drugih sosednih občin in je bila na-
 stavljen stotnija 57. pešpolka.

SARAJEVO 30. Dvorni vlak s cesarjem
 in njegovim spremstvom je dospel semkaj
 ob 3. uri popoldne. Na kolodvor so došli:
 načelniki civilnih, vojaških in duhovskih
 oblastnih, častniški zbor, društva itd. Cesar,
 ki ni bil videti utrujen vkljub 20-urni voznji,
 je bil vsprejet z nepopisnim navdušenjem.
 Po pozdravnih govorih je cesar z deželnim
 načelnikom Varešaninom stopil v gala-ko-
 čijo. Spremstvo je posedlo v druge kočije.
 Sijajni sprevid, eskortiran od telesne garde,
 se je pomikal po praznično okrašeni uli-
 cah do konaka. Na vsem potu je ogromna
 množica ljudstva, sestavljena iz pristašev
 vseh strank in veroizpovedanj, prirejela vla-
 darju navdušene ovacije. Po mestu vlada
 najvselejše razpoloženje. Povsod je videti
 navdušenje, veselje in hvaležnost nad obiš-
 kom vladarjev. — Vreme, ki je bilo
 predpoludne zelo lepo, je za kratko časa
 pretlo, da bo motilo slavnostni uhod. Malo
 pred 3 uro je pričelo malo deževati, dež pa
 ni trajal dolgo.

Bosna-Hercegovina — kraljestvo?

PRAGA 30. „Venkovu“ poroča njegov
 posebn dopisnik iz Sarajeva, da se tamkaj
 širi govorica, da bosta Bosna in Hercego-
 vina povzdignjeni v kraljestvo.

Deželnozbornske volitve v Bosni in Hercegovini.

SARAJEVO 30. Glasom sedaj gotovih
 rezultatov so bili na večeršnjih volitvah 1.
 volilnega razreda iz I. kurije (moslimansko
 veleposstvo) z veliko večino izvoljeni kan-
 didatje muselmanske narodne organizacije.

Samostojna stranka je podlegla. Deželno-
 zbornske volitve, ki so se po celi deželi iz-
 vršile v najlepšem redu, so potemtakem
 končane. Treba je le še nekoliko ožjih vo-
 litvev.

Tržaški deželni zbor zaključen?

DUNAJ 30. „Montags-Revue“ poroča,
 da je ministerski svet sklenil zaključiti de-
 želni zbor tržaški in nižjeavstrijski.

† Bivši minister Josipović.

DUNAJ 30. Bivši minister za Hrvatsko
 Josipović je danes popoldne tukaj umrl za
 srčno kapjo. Zgrudil se je na tla na Kärnt-
 nerringu. Rešilna postaja ga je našla že
 kakor mrliča.

Mednarodni stanovanjski kongres.

DUNAJ 30. Danes je bil otvorjen 9.
 mednarodni stanovanjski kongres, na kate-
 regh je prišlo okoli 1100 udeležencev iz
 vseh držav. Častnim predsednikom je bil
 izvoljen Leprez (Belgija), predsednikom
 bivši justični minister Klein.

Italijanski minister za unanje stvari v Berlinu.

BEROLIN 29. Cesar Viljem je vsprejel
 danes v avdienci italijanskega ministra za
 unanje stvari markiza di San Giuliano in
 njegovega kabinetnega predstojnika grofa
 Sforza ter je imel potem z ministrom San
 Giuliano razgovor.

Markiz di San Giuliano in italijanski
 poslanik Pansa sta dobila veliki križ reda
 rdečega orla.

Razburjenje Turkov radi Krete.

Kakor se čuje, so bili voditelji mlado-
 turškega odbora uradno pozvani, naj pomi-
 rijo razburjeno ljudstvo, češ, da vlada ne
 privoli nikdar v združenje Krete z Grško.

Stavka železničarjev.

PARIZ 30. Kakor javljajo iz Nice, so
 skoro vsi uslužbenci 480 km dolge črte
 južne železnice stopili v stavko, ker je bil
 nek uslužbenec premeščen kazenskim potom.

Najnovejša „veleizdajniška afera“ v Trstu.

(Dopis.)

IV.

V pero mi sili vprašanje, ki je gotovo
 odločilne važnosti za presojanje in navskrižju
 med nazeri g. dopisnika „Edinosti“ in mo-
 jimi glede taktike, ki naj je sledimo mi
 nasproti našim Italijanom. To vprašanje je:
 so-li naši Italijani kedaj dali kakov najma-
 nji znak od sebe, po katerem bi bili mogli
 Slovenci in Hrvatje le slutiti, da Italijani re-
 fletirajo, če že ne na njihovo direktno po-
 moč, pa vsaj na njihovo obzirnost?! Ni-
 koli! Zastonj je vse dokazovanje se slovan-
 ske strani, koliko koristi bi bilo za obe
 narodnosti v deželi, ako bi se Italijani in
 Slovani v primorskih pokrajinah sporazumeli
 za skupno pozitivno delo na kulturnem in
 gospodarskem polju, in za borbo na politič-
 nem polju proti istemu skupnemu sovraž-
 niku!

Trdovratnostjo nepopoljšljivih grešnikov
 in — slepecv odklanjajo Italijani vsak tak
 poziv! Pa ne le odklanjajo, marveč še ro-
 gajo se nam in nas zasmehujejo! A ne le
 to! Na vsaki sličen naš poziv, ki bi ga
 vsaka druga resna stranka — če bi se mu
 tudi ne odzvala — že radi resnosti razlogov,
 s katerim ga podkrepljamo, vzela vsaj spo-
 štovanjem na znanje, odgovarjajo Italijani
 redno s pozivom do Nemcev — torej ravno
 tistega naroda, na katerega nevarnost za
 nas in za Italijane mi opozarjamo —
 saj jih podpirajo v njihovem boju proti
 nam!!

To že ni več sama zaslepljenost, to je
 političsko propadanje, političska perversnost.
 In vsprico te: kje naj bi vzeli Hrvatje in
 Slovenci razpoloženje za obzirnost do Itali-
 janov za navduševanje za njihovo svobodo?
 Da bi bilo to možno, da bi namreč mi sami
 jačili šibo, ki nas tepe, mi Slovani ne bi
 smeli biti več navadna človeška bitja s člo-
 veškimi — recimo — slabostmi, ampak
 nadnaravna angeljska bitja!!

To pa nismo in — ne smemo biti, če
 se hočemo na tej zemlji prebiti do dostoj-
 nega narodnega življenja!!

Najbolje pojasnilo, moremo-li Hrvatje in
 Slovenci, ako uvažujemo svoj življenski in-
 teres, biti obzirni do Italijanov in se nav-
 duševati za njihovo svobodo in njihova
 stremeljenja, dobimo, ako si odgovorimo na
 to-le jednostavno praktično vprašanje: *kako
 postopajo oni, ko nam od katere-koli
 strani odrekajo naša najelementarnejša prava
 in ko se utesnjuje naša svoboda v gibanju?*
 Zgodovina naših borb je zgodovina
 trpljenja, zapostavljanja, neprestane krivice.

Ta zgodovina beleži nešteto slučajev, ko so
 naši ljudje trpeli zaradi političnih borb, ko
 so bili preganjani in so polnili ječe, če so
 v ognju ogorčenja prišli morda v konflikt s
 kakim š kazenskega zakona. Sedaj pa po-
 vejte, ljudje božji, se je-li kedaj še dogo-
 dil, da bi se v takih slučajih italijansko
 novinstvo izjavilo proti takim persekucijam,
 da bi se bilo potegnulo za našo politično
 svobodo?! Nikdar se ni dogodilo, da bi
 bili Italijani v takih slučajih pozabljali, da so
 proganjanci Slovenci, in da bi se bili —
 Italijani namreč — povspeli na tisto zvzi-
 šeno stališče pravičnosti in človekoljubja, ki
 zahteva pravo in svobodo tudi za drugorod-
 nega človeka!! Ravno nasprotno so postopali:
 vsikdar so ploskali z vsemi rokami
 takim proganjanjem in s pravo naslado so
 beležili vsako persekucijo, dodavajoč še iz
 svojega obrekovanj in podtikanj v opraviče-
 vanje in vspeodbujanje oblasti k nadaljnemu
 proganjaju. Izlasti politična zgodovina trža-
 škega ozemlja in Istre govori na vsaki svoji
 strani o takem nesvobodoljubnem postopanju
 Italijanov. In tu ne izvzemljemo niti social-
 nih demokratov. Radi sedanjih aretacij in
 radi razpuščenja italijanskega delavskega,
 pod kamoristično patronanco stoječega dru-
 štva so nemudoma uveli parlamentarno
 akcijo.

So se-li kedaj slično zavzeli za ljudij iz
 slovenske takozvane buržoazije, ali za kako
 slovensko narodno društvo?! Opozarjamo
 le, kako je italijansko socialno-demokratsko
 glasilo povodoma slavnosti „Ilirije“ narav-
 nost besnelo in sikalo ogenj in žveplo, ker
 so oblasti izjemoma enkrat dovolile mrvice
 — svobode, gibanja!!

Nič boljši — prej za nekoliko nijans
 še hujši so italijanski klerikalci, ki se v
 svojem „Amico“ z fanatizmom najlepšega
 derviša pridružujejo vsaki, še tako odjizni
 in ostudni gonji proti nam Slovencem.

V zaključek tega članka naj ponovimo
 apostrofo: kje naj, za božjo voljo, Hrvatje
 in Slovenci jemljejo razpoloženje, da bi se
 mogli zavzemati za aspiracije in svobodo
 Italijanov??!

Zborovanje „Legé“ v Gorici.

V Gorici 29. maja 1910.

Turški boben je odmeval že več kakor
 mesec dni iz uredništva laško-liberalnega
 glasila ter je klical na zborovanje „Legé“
 laške bratce iz vseh petih laških (?) kro-
 novin.

Dozdevalo se je, kakor da se v nedeljo
 vsujejo celi regimenti vročerkvinskih Italijanov
 v središče naše lepe Goriške, kjer da bodo
 dajali duška svojim agresivnim idejdom.

Kajti, da je „Legé“ zgolj agresivno
 šolsko društvo, ki mu je namen potujčevati
 slovensko mladino v Primorju, to občutimo
 najbolje mi vsi na lastni koži.

Lahom pač ni treba obrambenih dru-
 štev, saj njih ščitijo dovolj avstrijska vlada
 in ona iz kraljestva.

Zato pa moramo smatrati dejstvo, da
 se je vršilo zborovanje v središču sloven-
 skega dela dežele v Gorici, in da je to
 vlada dovolila, kakor izzivanje slovenskega
 življa, proti kateremu je naperjeno delovanje
 „Legé“.

No, navzlec temu bobnanju in vsej re-
 klami pa je prišlo na zborovanje v Gorico
 le par sto ljudi — prava ničla proti temu,
 kar so naši Lahji pričakovali.

Iz Goriškega so se udeležili znani ko-
 lovodje, dočim je masa ljudstva ostala po-
 polnoma apatična in pasivna.

Navdušenje je bilo prisiljeno, dekadenca
 se je zrcalila iz cele prireditve v uprav zna-
 čilni meri. Naravnost klaverna pa je bil ob-
 hod po mestu. Da ni bilo udeležbe raznih
 kolesarskih društev, bi moral bombastično
 naznanjeni obhod po mestu popolnoma iz-
 ostati.

Na obrazih udeležencev se je poznalo,
 da se ne čutijo prav nič domače na goriških
 tleh...

Glavna točka kongresa je obstajala v
 velikem ljudskem plesu, ki se je razvil na
 telovadnem trgu.

Vsa prireditve pa ni prav nič presegala
 navadne šagre, kakor je v navadi na Gori-
 škem.

Slovenci so laške goste popolnoma
 ignorirali. Tako ni prišlo do najmanjšega
 konflikta. Večina slovenskih meščanov je šla
 popoldan iz Gorice v blažnjo Pevmo, kjer
 se je vršila veselica v prid družbe sv. Cir-
 il in Metoda, ki je vspela nad vsa pričako-
 vanja dobro. To je bil edini možati ogoovor
 našim laškim sosedom! Vlada je bila pre-
 skrbela obsežne varstvene odredbe. Iz Trsta
 je prišlo že v soboto 30 redarjev, pa tudi
 v vojašnici so bili pripravljeni. Kakor rečeno,

pa vse te odredbe so bile v tem slučaju
 popolnoma odveč.

Politična oblast se je lahko na svoje
 oči prepričala, da Slovenci ne izzivajo nik-
 dar, in radovedni smo, da-li ji bo služilo
 korektno naše postopanje v ravnilo, ko bodo
 Slovenci zahtevali dovoljenja za kako slično
 prireditev v mestu....

Na zborovanju se je prečitelo poročilo,
 ki nas mora brez drugega zanimati. Leta
 1909 je imela „Legé“ sledeče dohodke: v
 Primorju (Goriška, Trst in Istra) 212.140-26
 K, v Tridentu 97.943-51 K, v Dalmaciji pa
 112.202-82 K. Skupnih dohodkov torej
 422.286-59.

Stroškov je bilo: v Primorju 167.567-79
 K, v Tridentu 82.814-06 K, v Dalmaciji
 97.028-10. Torej skupnih stroškov 347.409-95.
 Premoženje je iznašalo koncem leta 1909:
 950.283-52 torej približno milijon k.on! Ste-
 vilo članov, ki je znašalo leta 1908 —
 34.340 je poskočilo do konca l. 1909 na
 36.193. Največji prirastek kaže Primorje, kjer
 je znašalo število udov leta 1908 — 19.230
 a l. 1909 — 21.121.

Iz govora predsednika je bilo posneti,
 kakor pač si drugače niti misliti ne mo-
 remo, kako agresivni (!) da smo Slovani, in
 kako agilna da so naša obrambena društva
 osobito ob Adriji. Kar se tiče agresivnih
 namenov naše Ciril-Metodove družbe o tem
 bi bilo škoda sploh izgubljati kako besedo,
 ker je to stara pesem po načelu, rečem ti,
 da mi ne porečeš, glede agilnosti naših po-
 družnic pa nam ni ničesar dostavljati k tej
 pripombi ker je le poklon našim prvobori-
 tetjem ob Adriji.

Iz poročila smo še izvedeli, da dajejo
 laške občine „Legé“ stalne letne podpore,
 med temi tržaška po 5000 K na leto. Želi-
 mo le naj bi to našim občinam služilo za
 zgled! Iz poročila posnemamo, da je lani
 odpadel (vsled političnih dogodajev) znaten
 prispevek 10.000 K, ki ga je običajno na-
 kazoval isterski deželni odbor.

Da se povišajo dohodki se je društvo
 obrnilo na tovarno za sveče, ki naj potem
 pogodbe nadomesti izgubo na podlagi vzi-
 galic katerih izdelovanje vzame država naj-
 brže v doglednem času v lastno režijo. Od
 vžgalic je dobila Lega v dveh letih 16.000
 K dohodka. Poročilo pove nadalje podrobno,
 koliko šol in zabavišč je vzdrževala doslej
 Lega. Toda namerava se razširiti v večji
 meri njeno delovanje posebno v Istri in na
 Goriškem. V najkrajšem času se nameruje
 otvoriti samo v Istri 20 novih šol! Za laški
 realni gimnazij v Gorici se bo prispeval
 znesek 6000 K. Posebno pozornost je dru-
 štvo posvetilo Dalmaciji.

Nato je govoril Pitacco o laškem vse-
 učiliškem vprašanju. Vsprejeta je bila reso-
 lucija, ki meri na to, da naj se ustanovi
 vseučilišče s sedežem v Trstu, za sedaj pa
 naj se prizna veljavnost diplomov pridoblje-
 nih v italijanskem kraljestvu.

Za sedež prihodnjega zborovanja je
 predlagal naš župan Jurij Bombič mestice
 Pergine v Tridentu, rekši, da tam je ljud-
 stvo narodnostno trdno kakor so Dolomiti;
 seveda je hotel pač reči, da naši „Gori-
 ziani“ pri najboljši volji ne morejo biti tako
 trdni...

Nato so sklenili razpisati nagrado za
 sestavo besedila in melodije za novo Le-
 gino himno. Stavimo glavo, da bo ta himna
 vreden pendant h znani „Marameo“ junaka
 Vinci.

Radi lepšega je bila še sklenjena reso-
 lucija za odstranitev slovenskega moškega
 učiteljskega „in terra non italiana“ kakor
 pravi predlog, ter res., ki se v njej zahteva
 delitev ženskega učiteljskega v laško in slo-
 vensko, ter premestitev slednjega tudi „in
 terra non italiana“...

Lahi so že od rojstva komedijanti, zato
 teh zahtev ni jemati resno. Če bi hotela vlada
 vstreti njihovim zadnjim dvem zahtevam,
 potem bode moralo moško slov. učiteljske
 pač še ostati v Gorici, a laški oddelek žen-
 skega učiteljskega se bode moral premestiti
 „in terra italiana“ v Furlanijo!

Slovencem pa toplo priporočamo, naj
 si ogledajo pazljivo goti navedene številke,
 ki se iz njih zrcali pogubonosno delovanje
 tega potujčevalnega društva, in naj iz njih
 črpajo priprčanje, da samo požrtvovalno
 delo v korist naše prekoristne obrambne
 družbe sv. Cirila in Metoda je zamore če
 ne že odstraniti, pa vsaj vspešno parali-
 zirati.

Parlament.

Sprememba poslovnika. — Seja Češkega
 kluba in Slov. Enote. — Vprašanje pro-
 računa.

Kakor znano, je izrekel nedavno pro-
 računski odsek na predlog d.ra Šusteršiča,
 da je vladin načrt glede spremembe poslov-

nika v sedanji svoji obliki nesprejemljiv. Izvoljen je bil posl. dr. Steinwender z nalogo, naj izdela nov načrt. Sedaj poročajo z Dunaja, da je posl. dr. Steinwender že dovršil nov načrt, v katerem se odpravljajo vsi dosednji zakoni, izdani doslej glede poslovnika.

Načrt obsega v enotni obliki točke za poslovanje poslane zbornice. Tudi ni tako obsežen, kakor stari poslovnik. Načrt da posl. Steinwender v tisk, na kar ga predloži odseku in javnosti.

Češki Svaz bo imel v četrtek ob 10. uri jutraj sejo, na kateri bodo razpravljali o udeležbi čeških strank na češko-nemških konferencah in o stališču napram predlogu čeških agrarcev glede okvirnega narodnostnega zakona.

„Slovanska Enota“ bo imela v petek sejo z enakim dnevnim redom. — Na sejo Češkega svaza so povabljeni tudi češki socialni demokratje. Radi tega predložijo na stvar jutri v sredo celotnemu socialno-demokratskemu klubu, da bi podpiral njihovo stališče.

Vlada bo imela v najkrajšem času zopet mnogo dela, da spravi še pravočasno proračun pod streho. Zopet bodo letele oblube na levo in desno, samo da si Bienerth pridobi potrebno večino. Italijane si je menda najprej pridobil s tem, da je Nemce pripravil do izjave, da bodo glasovali za Trst kakor sedež univerze. Druge stranke pridejo še le na vrsto.

„Poljska korespondenca“ poroča o vprašanju proračuna sledeče:

Vprašanje, ali pa se proračun pravočasno vsprejeti, ali pa se zbornica zadovolji samo s proračunskim provizorjem, bo definitivno rešeno še le v sredi prihodnjega tedna. Dotlej treba pribiti, da ni upanja, da bi obe zbornici vsprejeli proračun do 30. julija in bi bil ta pravočasno sankcioniran. To bi bilo možno le v tem slučaju, ako bi pokazali dobro voljo socialni demokratje in „Slov. Enota“. O tej možnosti se pa zelo dvomi, tako, da bržkone po 30. juniju nastopi ex-lex-stanje.

Svetovno-znani demonstrantje!

Teh dni smo imeli v Trstu mile goste, zastopnike mednarodnega tiska. Kongresisti so bili na predstavi v gledališču „Verdi“ in ušli Italijani — da morda pritrde s tem značaj italijanstva mesta —, so morali metati trobojne listke, belo-zelene-rudeče, z galerije ravno na namestnika. Za to pa se časniki niso niti pobrigali! Ali, na potu, na seji v Opatiji, se je pripetil še bolj interesanten slučaj!!

Že v Londonu so bili sklenili, da bo bodoči kongres časnika je v letu 1911. v Rimu. Kljub temu se je zopet oglašil za besedo zastopnik časnika rimskih in zahteval še enkrat, da se ima bodoči kongres vršiti v Rimu v spomin 50-letnega obstanka italijanske vlade, radi česar da kralj sam vsprejme kongres. Radi te uprave italijanske breztaktnosti je nastalo med kongresisti veliko razburjenje, ki mu je dal izraza žurnalista Mallié iz Belgije, rekši, da se ima kongres sestati v Rimu le tedaj, ako zagotovo, da ne bo političnih manifestacij. — V istem smislu je govoril tudi Dorstewitz, zastopnik društva berlinskih časnika. Ta je naglašal, da ta kongres je le stanovski. Za Rim so se odločili že v Londonu. Če pa ima kdo pri tem kake zahrbtnje misli, kongres gotovo ne soglašaj z njim!! Ostalo je sicer pri sklepu, da se bo kongres vršil v Rimu, ali med kongresisti je vladala po teh govorih velika nevolja. Jih menda dobro poznajo v Belgiji in v Nemčiji. Ali — zaslužili so si tudi to grenko lekcijo. Ni čuda, da je sicer vedno blebetavi „Piccolo“ zamolčal ta dogodek v Opatiji. Gospoda so že svetovno-znani demonstranti. In prav nič se ne bodo smeli čuditi, ako bo večina parlamenta v tem spoznanju glasovala proti vseučilišču v Trstu!

Kakor interesantno in značilno dejstvo naglašamo, da so bili samo ptuji časniki, ki so poskrbeli to lekcijo — večnim demonstrantom!

Domače vesti.

„Lega Nazionale“ je imela v nedeljo v Gorici svoj občni zbor. V začetku zborovanja je povdarjal tržaški pesnik Riccardo Pitteri v svojem govoru, da skrbi „Lega“ samo za izobrazbo italijanskih otrok in ni prav nič naperjena proti drugim narodom, s katerimi hočejo Italijani živeti v miru. Seveda je g. Pitteri pozabil povedati, koliko slov. otrok obiskuje „Legine“ poitalijančevalne šole.

Iz poročila tajnikova posnemljemo sledeče: Vseh dohodkov je bilo l. 1909: K 422.286, torej skoraj štirikrat več, nego jih ima naša družba sv. Cirila in Metoda. Samo Trst je dal 128.000 K. — Članov je štela „Lega“ 36.193, med ko jih ima naša šolska družba še ne polovico.

Ljudskih šol vzdržuje „Lega“ 23, otroških vrtcev 21, večernih šol 24, glasbenih šol 6 in šol ter otroških vrtcev, katere izdatno podpira, 25. Vsega skupaj vzdržuje torej „Lega nazionale“ 103 zavodov in razun tega še 39 ljudskih knjižnic.

Teh števil izlazi mi primorski Slovani ne smemo podcenjevati. Če Italijani tudi — stokrat zatrjajo, da služi njihova šolska

družba le kulturnim in miroljubnim namenom, se mi ne smemo pustiti preslepiti od teh besed, temveč napeti moramo vse moči, da kolikor možno še bolj podpremo svojo ljubljeno dobrotnico družbo sv. Cirila in Metoda. Pomisliti moramo, da dobiva „Lega nazionale“ velikanske podpore iz Italije, o čemer pa poročilo — seveda — modro molči. Mi Slovenci pa smo navezani sami na se.

Velik del svojih uspehov mora „Lega“ pripisati tudi dejstvu, da delujejo zanjo složno in v eni vrsti vsi: od brezverskega socialnega demokrata do najpobožnejšega klerikalca, vzlic temu, da je vodstvo skozi in skozi brezversko-liberalno. Italijani so pač toliko zreli, da gledajo v prvi vrsti na namen, ki ga zasledujejo „Legine“ šole, ne pa na politično prepričanje oseb, ki so slučajno v odboru. Pri nas je po zaslugi S. L. S. in — „Slovenca“ vse drugače ravno nasprotno. Meče se družbi polena pod noge, vzlic temu, da je „Slovenec“ te dni sam priznal, da vzgojo v družbenih šolah vodijo redovnice in duhovniki. Proti taki zaslepljenosti obstaja samo eno sredstvo. S podvojenimi močmi naj se lotijo vsi za napredek naroda vneti Slovenci obrambnega dela, tako, da bodo dohodki naše šolske družbe, če ne večji, vsaj enaki onim „Legi“. Le na ta način bomo lahko paralizovali pogubonosni vpliv, ki ga ima ta naš narod v primorskih pokrajinah.

„Legasi“ v Kopru. Poročajo nam iz Kopra 30. t. m.: Danes okoli 12:30 je pripeljal sem parnik „S. Giusto“ udeležence skupščine „Lega nazionale“. Ker se je pričakovalo, da pride sem veliko število skupščinarjev, je policija zaprla dohod na pomol, da bi se mogli izletniki neovirano izkrcati. Ko je pa parnik pristal, se je izkazalo, da je bilo na istem vsem 35 oseb! Med udeleženci je bil tudi deželni glavar dr. Rizzi, ki je izgledal nekako potro in pobito. Na pomolu je sprejela udeležence godba. Bilo je namenjeno, da se podajo „Legasi“ z godbo na čelu v sprevedu v mesto. Ker jih je pa bilo tako malo, so se sramovali prirediti tak klavren spreved. Zato so poslali godbo naprej. Godba je svirala po ulici Santorio sama sebi. Ko je pa prišel z Velikega trga po ulici dol nek konj, so se godci zbal, da ne bi se konj splasil. Zato so kar v sredi pretrgali neko koračnico. V obče je izgledala cela stvar zelo žalostno.

Dopusti povodom žetve. Vojno ministerstvo je izdalo pred kratkim odredbe glede letošnjih vojaških dopustov za časa žetve. Na podlagi teh odredb je treba v obče dovoljevati žetvene dopuste: a) lastnikom ali najemnikom velikih kmetij in sinovom, svakom ali vnukom lastnikov (najemnikov), ki nimajo polne pravice do udobnosti po §. 34 v. z.; to je, ki nimajo pravice do zahteve, da se jih premešči v nadomestno rezervno; b) sinovi, vsaki ali vnuki posestnikov malih ali srednjih kmetij; c) kmetijski delavci, s posebnim ozirom na one, ki so v zadnjem letu službe.

Dopust se dovoljuje v obče za tri tedne. Moštvo je odpuščeno v civilni obleki, ter ima proti predložitvi izkaznice za žetveni dopust pravico do one nižnje vozne cene, kakor vojaške osebe, ki ne potujejo službeno.

Za neko postajališče. Iz Barkovlj: Že mnogokrat se je govorilo v Barkovljah o potrebi, da nam južna železnica napravi postajališče, kar bi bilo za nas zelo koristno, ker bi si s tem prihranili marsikako nepotrebno pot. Če se hočeš odpeljati s poštnim vlakom proti Nabrežini, moraš nolen ali volens iti v mesto, da stopiš tam na vlak in da se pelješ svojemu cilju naproti zopet skozi Barkovlje. Ravno tako se ti godi, ako se pelješ od Nabrežine proti Trstu. Voziš se skozi vas, a ne moreš izstopiti. Hajdi torej zopet z južnega kolodvora proti Barkovljam! Zopet pot zastoni, ki ni drugega nego izguba časa in denarja. Odtod inicijativa za barkovljansko postajališče. Železniška uprava pa zahteva, da se jej plača za to 8000 kron, ki bi jih porabila: ne vemo, za kaj? Navadno trenutno postajališče (Haltestelle) bi gotovo ne požrlo toliko denarja, saj je blizu prostora, kjer bi moralo stati, koča železniškega čuvaja, ki bi se za to priliko lahko uporabila. A za danes nisem namenjen dajati lekcij železniški upravi, ampak opozoriti hočem našo javnost na neke čudne sisteme, ki so v rabi na akciji za to postajališče.

Pred leti so tudi začeli nabirati denar, ki bi ga bilo treba plačati železniški upravi, a ker se ni doseglo potrebne svote, je stvar zopet zaspala. Zraven bodi povedano, da se takrat ni denar direktno pobiral, ampak vsak je zapisal neko svoto denarja, kakor so mu pač dopuščale finančne razmere in kakor ga je silila v to potreba, da se aktira to postajališče. To je bil pravi način pobiranja prispevkov in nikdo ni takrat imel ničesar proti temu. A kakor rečeno, je stvar takrat zaspala in sedaj se je zopet vzbudila ne vem po čigavi inicijativi. Seveda, si bo vsakdo mislil, da ima vso stvar v rokah kak od barkovljanskih vaščanov pooblaščen odbor. A temu ni tako. Ne vem, kako je stvar prišla v roke zasebnika, o katerem pred kratkim časom ni znal nihče, kateri veter ga je zanesel v Barkovlje.

Mož je rekel v svet: „Jaz vam pre-skrbim postajališče, samo zaupajte mi.“

Seveda ga večina vaščanov niti ne pozna, kaj še, da bi mu zaupala! Pri nas pa so lepo pustili, da vzame v roke stvar ta mož, ne bi se sploh nihče za to malo pobrigal.

A jaz pravim, da so Barkovlje slovenske in da Barkovljani nimajo potrebe, da bi v njihovem imenu plazil po uradih južne železnice Italijan, ki ni bil nikdar pooblaščen v to. Ne puščajte si jemati dela iz rok, ki ga lahko sami opravite in vedite, da se bo v nasprotnem slučaju lahko mož skliceval na svoje delo. V nekaterih slučajih bi nam to zamoglo škodovati. Njegovo pavovo perje bi moglo res koga preslepiti in v svoji slepi hvaležnosti bi lahko storil kaj tacega, česar bi pod drugimi pogoji nikdar ne izvršil. Toliko o stvari!

Da bi zbral označeni znesek, je mož razposlal po Barkovljah doli sledeče vabilo, pisano v italijanski. Ali ni to višek nesramnosti, da se slovenskemu ljudstvu v slovenski vasi pošiljajo italijanska vabila. Vabilu je priložen ček z imenom pošiljalca in že napisano svoto denarja, ki jo je treba poslati. Kakor imetnik računa figurira gori-omenjeni mož. Pod njegovim imenom je tiskano: Za postajališče v Barkovljah. V doslovnem prevodu se vabilo glasi tako-le: „Za postajališče v Barkovljah.“

Barkovlje, v maju 1910.

Čenjeni gospod! V imenu prebivalcev in interesentov v Barkovljah naznanja podpisani V. Blagorodju, da je treba za napravo postajališča v Barkovljah plačati svoto 8000 kron. Ker morajo vsi pomagati, da se doseže ta svota, izvolite prispevati z zneskom, ki je naznačen na priloženem poštnem čeku. V slučaju, da bi se svota ne nabrala, se izplačani znesek povrne proti izkazu sprejemnice.

X. Y.

za postajališče v Barkovljah.

Že poprej sem omenil, da ni ta gospod od nikogar pooblaščen v to. A on vendar kar meni nič tebi nič taksira vsakega Barkovljana kakor se njemu izljubja. Radoveden sem, kje je ta res originalna komisija nabrala potrebnih podatkov, da je mogla pravično razdeliti prispevke med razne vašane. To je po mojem mnenju omejitve osebne svobode. A najlepši pa je konec vsega pisma. Svota denarja, ki je nazkazana na čeku, je poslata na naslov, ki je tudi na njem tiskan. Komu je pa ta gospod odgovoren za svoje delovanje ali nehanje? Ne vem!

Kdo bo užival obresti, ki se naberejo na poštno-hranilnišnem uradu, ako se v teku enega leta ne nabere več nego 6000 ali 7000 kron? Tudi ne znam!

Zakaj bi morali prav pošiljati denar in ali bi ne zadoščalo, da se vsak zaveže s kako svoto? Tudi ne vem!

Če je treba prav poslati ta denar, zakaj naj se ga ne pošlje kar direktno železniški administraciji? Kdo bo kontroliral, koliko denarja se je zbralo? To so vprašanja, o katerih je gotovo vredno razmišljati.

Vprašam sedaj: zakaj nima tega v rokah Slovenec, ali pa vsaj eden Slovenec in eden Italijan? Punktum.

C. in kr. vojna mornarica. — Glasom brzojavnih vesti je vojna ladila „Cesarica Elizabeta“ dne 28. t. m. priplula v Kobo. kjer ostane dvanajst dni.

Imenovanje v poštne stroki. Višji računski svetnik in predstojnik računskega oddelka poštne in brzojavnega ravnanstva v Trstu, Ivan Kristjančič je imenovan računskim ravnateljem.

Korni poveljnik Schilhofsky je bil včeraj v spremstvu več višjih častnikov v Kopru, kjer si je ogledal med drugim tudi razstavo.

Zapuščina pok. Karola Kotnika. — Kakor poročajo neki slovenski listi, hoče Lenarčičeva rodbina izpodbiti oporoko blagopokojnega Karola Kotnika in zgoditi da bi se utegnilo, da dobi Ciril-Metodova družba le malo ali nič od prvotno namenjene polmilijonske zapuščine. Mi smo o vsej stvari molčali, ker smo pričakovali, da poda glavno družbino vodstvo slovenski javnosti potrebno pojasnilo. Ker pa tega pojasnila še ne bomo, smatramo za svojo častnikarsko dolžnost, postaviti vprašanje: Kako da je s Kotnikovo zapuščino? Če tudi je slučajno prizadeta rodbina predsednika kranjske trgovske zbornice, vendar naša javnost želi primerne pojasnila. Vzemimo tudi slučaj, da imajo Lenarčičevi de jure prav, sta takoj dva interesa: na eni strani interes rodbine Lenarčič, na drugi strani interes celokupnega naroda slovenskega. Mislimo, da mora biti slovenski javnosti in glasilom te javnosti več na interesu celokupnega naroda, nego na interesu ene same, pa bilo sicer še tako ugledne rodbine.

„Vesela“ v Škedenju proslavi jubilej Družbe! Pevsko društvo „Vesela“ v Škedenju priredi dve veselici v proslavo 25-letnice naše Družbe, in sicer: v nedeljo dne 5. junija na dvorišču gostilne „Gospodarskega društva“, v Škedenju, a v nedeljo dne 19. junija na dvorišču gostilne „Obrtniškega, posojilnega in konsumnega društva“ v Škedenju (pri Barakošu). Začetek obeh prireditev ob 6. uri popoldne. Zabavi bosta trajali do 11. ure zvečer. Na vsopredju bosta tudi ša-

ljiva pošta in saljiva tombola. Vstopnine ne bo nikake.

Kdor se hoče naslajati na krasnih novih možkih zborih — mej temi bodo peli na novo nastudirano slovensko himno „Naprej“ — in ob enem proslaviti 25-letnico Družbe in 50-letnico rečene naše himne, pridi označena dneva v naš Škedenj. Pa še ena atrakcijska točka bo na vsopredju: krasen možki zbor „Poputnica“, zložen v proslavo 60-letnice istrskega prvoboritelja gosp. Vjekoslava Spinčica.

A k vsemu temu, kar vabi na ti prireditvi, se pridružuje še okolnost, da je čisti dobiček namenjen otroškemu vrtcu v Škedenju, ki šteje 182 otročičev, ki je torej potreben in vreden vse materialne podpore. Zato se načelnstvo „Vesile“ nadeja obilega obiska od strani bratskih društev in sl. občinstva.

Ako bi prostori gostilne „Gospodarskega društva“ ne zadostovali, priporočamo občinstvu gostilno Gosparja Sancina (Mam), nasproti gostilne „Gosp. društva“. — Vsem milim gostom kličemo že v naprej iskren: Na zdar!

Birma. — V nedeljo je v baziliki sv. Justa goriški knezonadškof mons. dr. Frančišek Sedej birmal 1637 dečkov in deklic.

Vesela skupine svobodne luke N. D. O. ki se je imela vršiti v nedeljo, dne 29. t. m. se bo vršila v nedeljo dne 5. junija t. l. v Rojanu.

Zahvala. Dne 25. in 26. maja, t. l. napravila sta podpisana s šolskimi otroci izlet na Bled, Vintgar, Bohinjsko jezero in k izviru Savice.

Utisi tega izleta ostanejo otrokom neizbrisni; nepozaben ostane tudi gosp. Anton Resman, lastnik gostilne „pri Savici“ ob Bohinjskem jezeru, ki se je ob tej priliki pokazal pravega prijatelja šol. mladine, šole in učiteljstva. Imenovani gospod nas ni iznenadil samo s svojo izborno postrežbo, pač pa tudi z neverjetno nizkim računom. Zato si podpisana štetja v prijetno dolžnost, da se mu tu še enkrat javno zahvalita ter ga toplo priporočata učiteljstvu in drugim izletnikom.

Istočasno izrekata zahvalo šol. vodstvu v Gradu (Bled) za usluge ki nam jih je napravilo ob tej priliki ter gg. Ant. Jakliču, Jos. Gasperčiču H. Schmidtu trgovcem in mirolilničarju Iv. Camauli-ju za darovana jedila in hladilne bombone. — Srčna hvala vsem.

Sv. Ivan, Trst 29. maja 1910.

V. Sosič, učitelj. V. Trobec, učitelj.

Halleyeva repatica. Iz Šempolaja nam poročajo, da so tam opazili dne 28. maja ob 9. uri zvečer nad Gradežem neko nenavadno zvezdo srednje velikosti. Okoli nje je sevala kakor neka razcefrana blesta svetla tancica, ki je polagoma zadobivala obliko repa. Ob 9.30 se je že razločno videlo rep, ki se je vspenjal proti Trstu. Višek sijaja je zadobil med 9.45 in 10. uro. Potem se je začel polagoma zgubljati, dokler se ni ob 10.45 popolnoma zgubil. Repatičina glava je zatoni ob 11. uri po noči.

Halleyev komet. Tudi akademiki se strinjajo s tem, da se popravi notica o Halleyevem kometu v nedeljski „Edinosti“ in da se nadomesti stavek: „Žalibog je (repatic) vsled oblakov ni bilo možno videti a ne z včerajšnjim stavkom „Žalibog je vzlic temu, da smo bili v zvezdarni in oboroženi s finimi in dragimi aparati, nismo videli (akademiki)“, temveč (vsaj po mojem mnenju) s stavkom „Žalibog je nismo mogli videti „oboroženi s finimi in dragimi aparati, pač pa kakor drugi „resnicoljubni“ ljudje s prostim očetom“. — Bili smo namreč delj časa pri seismografičnih aparatih in ko smo prišli zopet na beli dan, pardon na zemljo, je nas opozoril profesor-voditelj na megleno pičico — repatico. Hoteli smo se podati zopet k refraktorju, a g. profesor je nas zagotovil, da je ne bi pri neugodnem zraku mnogo bolje videli nego s prostim očesom, in to so post festum potrdili tudi sedmo- in osmošolci, ki so bili tako „srečni“, da so prišli za nami na vrsto ter mogli opazovati z refraktorjem — repatico.

Čermelj, prireditelj „izleta“ v observatorij.

Uboj v ulici Bosco.

Alojz Piuazzo, po domače Stagnaco, star 41 let, iz Trsta, težak, še nekažnjen, biva v ulici Bosco št. 15 skupaj z 42-letno Marijo Bobek, doma iz postojnske okolice. Ta ženska je prej živela skupaj z nekim Antonom Sankovičem, s katerim je imela dva sina, Ivana Bobek, starega 21 let, ki je sedaj klepar v Lloydovem arzenalu, in Rudolfa, starega 12 let; oba sta živela skupaj z materjo in Piuazzom.

Sankovič je bil pred leti ubil svojo lastno ženo in je bil radi tega od tukajšnje porote obsojen na večletno ječo in se nahaja že več let v koperski kaznišnici.

Piuazzo, ki prenaša sadje in zelenjavo z došlih isterskih parnikov na trg na Rdečem mostu in na trg Goldoni, se je včeraj ob 12:30 popoldne vrnil domov in ker mora vstati ob 3. uri po noči, se je vlegel, da bi se malo odpočil, in je spal do 5. ure.

Ob 6. uri je prišel domov Ivan Bobek in se je začel pričkati s Piuazzom, ki je re-

kel Mariji Bobek: „Vedno bom ubog, nimam niti hlače, da bi se preoblekel“. Nato je odgovoril Ivan Bobek: „Mesto da nosite denar v krčmo, kupite si hlače“. Piuazzo se je na te besede razsrdil in je zagnal z vso silo proti Bobku uro — budilko, ki se je nahajala tam blizu. Ura je pa zadela v glavo mater Marijo.

Bobek je hotel skočiti na Piuazza, a posredovala je mati in je skušala oba pomiriti. — Bobek je odšel po stopnicah, dočim se je Piuazzo začel oblačiti. Ko se je oblekel, je šel tudi on na ulico, kjer je našel Bobka, ki ga je čakal ter mu baje rekel: „Pridi sem moškardin“, in ga je baje silno udaril s pestjo. Po tem sta se spodadla. Nakrat je pa Bobek zaječal in se zgrudil, dočim mu je iz velike rane na prsih curkoma tekla kri. Piuazzo je nato zbežal.

Piuazzo je Bobka zabol z nožem v desno stran prsi s tako silo, da je nesrečni mladenič nekoliko trenutkov potem izdihnil. — Ljudje, ki so šli tam mimo, so ga prenesli v vežo hiše št. 10 v ul. S. Sergio in so telefonirali na zdravniško postajo, toda došli zdravnik ni mogel konstatirati drugega nego smrt.

Na licu mesta se je zbrala velika množica ljudi in došlo je tudi več redarjev in policijskih uslužbencev.

Piuazzo je pa šel mej tem v neko krčmo blizu trga Goldoni pit. Tukaj sta ga našla dva policijska agenta in ga aretirala, ne da bi se bil branil.

Mej tem se je policijski komisar podal na mesto nesreče in vzel vso stvar na zapisnik, nato je pa zaslísal ubijalca Piuazza.

Ta poslednji je priznal, da je zabol Bobka z svojim nožem, ki ga je potem vrgel proč, a rekel je, da to storil v svojo obrambo. Ko se mu pa povedali, da je Bobek za rano umrl, ga je to silno pretreslo.

Truplo nesrečnega Ivana Bobeka so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Tržaška mala kronika.

Razmesarjen od vlaka. — Včeraj zjutraj sta delavca pri državni železnici Anton Kocjančič in Ivan Štrajn zagledala na tiru železnice Trst—Poreč in sicer blizu Monte Castiglione truplo grozno razmesarjenega človeka. Truplo je bilo brez nog in ene roke; roko so našli par metrov daleč od tira. Prsa in trebuh sta bila popolnoma razmesarjena; nekateri deli telesa so ležali ob tiru. V onem trenutku je ravno prihajal vlak, ki je odšel iz Trsta ob 6:05, in oba delavca sta mu dala znamenje, naj se ustavi. Pobrli so žalostne ostanke onega telesa in pozvali oblast na ogled. Iz nekega dokumenta, ki so ga našli pri nesrečniku, sklepa se, da je bil pokojnik Karol Horvatič, star 24 let, iz Trsta, zidar in lastnik čolna št. 154. Ne ve se še, da-li tu gre za nezgodo ali pa za samomor.

Žalostni konec pijanca. — Včeraj zjutraj ob zarji so našli v spodnjem delu ulice Sv. Marka truplo človeka. Konstatiralo se je, da je dotičnik padel vsled pijanosti in umrl vsled pretresanja možganov. Pokojnik je bil 33-letni zidar Ivan Hanzlić, iz Bosne, poročen in oče treh otrok.

Junaki noža. Včeraj zjutraj ob 5. uri in pol se je nezaposleni natak Arnold Borghi, star 24 let, iz Benetk, nahajal v glasoviti kavarni „Alle Nazioni“ in se tu skregal s svojim tovarišem Antonom Agateo. Planil je proti njemu in ga petkrat ranil z nožem na temenu in na licu. Bil je takoj aretiran.

Koledar in vreme. — Danes: Angela Merici dev. — Jutri: Juvencij muč.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Zmerna vročina.

Društvene vesti.

Članom pevskega društva „Trst“! Danes zvečer ob 8. uri se vrši v dvorani N. D. O., v ul. Lavatoio št. 1, velevažen sestanek društvenih članov. V ta namen prosim vse društvenike, da se sestanaka, od katerega je v veliki meri odvisno nadaljnje delovanje društva, morda celo obstoj, udeležijo v polnem številu in točno. — Komur društvene koristi niso deveta briga, se bo gotovo udeležil tega sestanka.

Predsednik.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ ima jutri dne 1. junija ob 9. uri zvečer v kavarni Minerva ul. Acquedotto sestanek radi fanfare. Vabljeni so vsi oni kolesarji, ki so upisani, in oni, ki žele še pristopiti k društveni fanfari.

Šentjakobska Čitalnica vabi vse gg. pevke in pevce k važnemu posvetovanju, ki se bo vršilo danes ob 8.30 uri in kateremu bo sledila odborova seja.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico se snide prihodnji četrtek dne 2. junija t. l. točno ob 6. uri popol. v prostorih naše zasebne družbene šole, ul. Acquedotto št. 22. II. nadstr.

Povod temu sestanku je predavanje g. prof. dra. Merharja o krasni slovstveni temi: „Slovenska metrika, z ozirom posebno na moderno slovensko pesništvo“. Nadeja se, da se predavanja g. dr. Merharja častno

udeleži vse učiteljstvo našega tržaškega ozemlja, torej tudi nečlani!

Na veselo, polnoštevilno udeležbo vabi Soc. odsek.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI V četrtek 2. junija prične sezona ogrske operetne družbe iz Požuna z Leharjevo opereto v treh dejanjih: Grof Luksemburški. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Vesti iz Goriško.

Iz Kazelj: Odbor bralnega in pevskega društva „Dneva žar“ v Kazljah si šteje v prijetno dolžnost, da se najtopleje zahvali bralnemu in pevskega društvu „Draga“ iz Orleka in pevskega društvu „Venček“ iz Dutovelj za prijazno sodelovanje pri naši veselici. — Dalje se pristrčno zahvaljujemo vsemu p. n. občinstvu, ki se je kljub slabemu vremenu v obilnem številu udeležilo naše prireditve in s tem pripomoglo društvu do povojnega uspeha. — Posebna zahvala bodi izrečena onim, ki so blagovolili preplačati vstopnino. —

Ker je bilo 10 odstot. čistega dobička naše prireditve namenjeno družbi sv. Cirila in Metoda, dobi naša družba 9 kron in 66 stot.

Vesti iz Istre.

Avtomobil na Artvižah. Dne 28. t. m. zjutraj ob 7 uri bil je za prvi avtomobil s 4 sedeži na Artvižah. Prvi poskus se je posrečil.

Avtomobilisti se lahko poslužijo sledeče poti: Hrpelje-Tublje-Brezovica-Artviže ali Hrpelje - Tublje - Materija - Gradišica Artviže. Toliko v ravnanje avtomobilistom. Današnja vožnja vršila se je skozi Brezovico.

Zahvalo: Odbor pevske-bralnega in godbenega društva „Isterski Grmič“ na Spodnji Skofiji se najiskreneje zahvaljuje bratskim društvom „Čitalnica“ iz Dekani, „Domovina“ in Ospa, „Slovanski dom“ iz Korošci-Elerjev iz „Slovenija“ iz Srednje Skofije na prijaznem sodelovanju ter vsem mnogoštevilnim udeležnikom, ki so se svojo navzočnostjo pripomogli, da je naša narodna veselica na Binkoštno nedeljo tako krasno vspela v moralnem in posebnostno materialnem oziru. — Cast in hvala tudi tebi, mala a vrla deklamovalka Marica Gregorič Antonova iz Dekani!

Posebna zahvala rodoljubom, ki se niso mogli osebno udeležiti naše veselice, pa so nam poslali denarne prispevke in sicer: Gospod drž. in dež. poslanec Matko Mandić 5 K; slavno pevske-bralno društvo „Svoboda“ od Sv. Antona 10 K; g. Zafred, trgovec z manufakturami v Trstu 2 K; neimenovan rodoljub iz Dekani 2 K.

Vsem imenovanim kličemo iz dna hvalečnega srca: Bog povrni stoterno! Živili!

Odbor pevske-bralnega in godb. društva Isterski Grmič na Spodnji Skofiji 21. majnika 1910.

Predsednik Ivan Kolarič.
Tajnik Avgustin Cunja

Podgrad v Istri. Novi zistem, ki je, kakor se zdi, zavladal pri orožništvu v Istri je zadel tudi naš Podgrad. Dobili smo namreč kar na enkrat dva nova orožnika, katerih nobeden ne razume besedice slovenski. Kakšna čudna poročila morajo taki ljudje predlagati oblastim, ko si morajo na kmetih jemati tolmače, ako hočejo sploh občevati z ljudstvom?!

Koliko pa naši ljudje znajo nemški? Nekateri, ki so bili pri vojaki, so slišali in si — da ali ne — zapomnili par besedi! — In to so tolmači naših c. kr. orožnikov!

Potrebno bi bilo, da tu poseže vmes kompetentna roka.

Iz Kopra. Za Simičev sklad je družba Slovencev o priliki medsebojnega pobratenja zložila 5 K. Denar je naložen v posojilnici.

Želeli bi ob enem doznati, kje je onih 17 K, ki so bile zložene o priliki veselice v Brtokih mesto obiska razstave?

Gospodarsko društvo „Vrdela“ — na Vrdeli

išče krčmarja.

Prošnje je uložiti do 15. junija 1910, ali pa za morebitne informacije obrniti se je na odbor imenovanega društva.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

3 NOVOSTI!
... Dne 31. maja, 1. in 2. junija ...
3 NOVOSTI!

VELIKA VOJNA SLIKA
(Iz sedanjosti po pravici)
Komično!

IZ NIŽIN
(Dramatičen pariški prizor)
GENIJALEN NAPAD!
Komično!

Barvarnici Trst, ulica del Salice številka 6
izvršuje čiščenje in likanje zaves z najmodernejšim zistemom. Barvajo in čistijo se moške in ženske obleke. Cene, da se ni bati konkurence. — Največja natančnost.

Kolinska tovarna za kavine
primesi v Kolinu (Češko)

išče za takojšnji nastop mladega trgovsko-izobraženega

: uradnika :

veščega slovenske, italijanske in nemške korespondence. Ponudbe s prepisi spričeval in pa z referencami je poslati na goriomenjeno tovarno.

Pos. in konsum. društvo na Opčinah
registrovana zadruga z omejeno zavezo
vabi na

izredni občni zbor

ki se vrši

dne 6. junija 1910

ob 8. in pol zvečer v društv. prostorih.

DNEVNI RED:

- 1) Uprava gostilne;
- 2) Event. dopolnilna volitev odbora.

ODBOR.

ANTON REPENŠEK

knjigovez v Trstu, via Cecilia 9
priporoča slavnemu občinstvu

svojo moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah,
— SVOJI K SVOJIM! —

Mnenje gosp. A. N. dr. a PAPASOGLU

vodje sifilitične klinike bolnišnice „Hamidie“ v Solunu.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Zelo me veseli, da Vam morem čestitati k Vašem SERRAVALLO-
VEMU KINA-VINU Z ŽELEZOM, (Vino di China Ferruginoso Ser-
ravallo), ki mi je dalo vedno dobrih uspehov pri malokrvnosti in kon-
valescenci. Pripisujem ga navadno vedno.

SOLUN, 1. junija 1909.

Dr. PAPASOGLU.

POHIŠTVO SOLIDNO: in: ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Zagrebska tovarna tvrdke Henrik Francka sinovi,

v vsakem oziru novodobno urejena,

izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu: Franckovem: kavnem pridu z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

Iz Kopra nam piše: Ali ste najvni ko pišete o natakarih Dreherjeve restavracije v koperski razstavi! Jaz pa dodajem še — drugih hotelov v Kopru! Zahtevate od njih, da bi bili celi poliglotti!

Pred dnevi dal sem svojemu stalnemu črevljarju v popravo par črevljev. Vsprejel jih je, a z opazko, da mi priporoča, da bi se za dobo razstave, če le možno, služil kje drugje, ker ne bi me mogel postreči redno, kakor navadno. Vsi delavci da so ga zapustili. Ta je zaposlen pri godbi in uživa 3 K na dan; dovolj mu je, do zaključka razstave ne šiva več, drugi zopet so porazdeljeni po drugih hotelih za — natakarije. Do zaključka razstave torej nič usnja, ne kladiva, ne nabijanja! In vi zahtevate od teh natakarijev, da bi vam stregli v francoskem, angleškem nemškem jeziku, ali celo v esperantu?! Dragi, prej se povrnejo k svojemu šilu in kopitu! Njihova žrtve bi presegale njihove moči. Obiskovalci pa naj se zadovoljujejo z nagovori: La vol una porsion de....

Slovanom v Kopru, ki imajo veselje do petja, naznanjamo, da obnovimo nekdanji slavni pevski zbor Čitalnice. Pristopiti more vsak, ki je blage volje, bodi kate-regakoli stanu in stališča. Razlike ne sme biti mej nami.

Ko se nas prijavi dovolj pevcev, pogovorimo se o vsem in takoj pričnemo s pejskimi vajami.

Gospodarstvo.

Ravnanje z mlekom do uporabe.
1. Skrb za dober zrak v hlevu. 2. Hlev naj bo vedno snažen. 3. Ne dajaj živini pokvarjene piče. 4. Podlagaj mnogo z vedno nepokvarjeno stelo. 5. Piče ne hrani v hlevu ali na vlažnem kraju. 6. Krave vsak dan očisti. 7. Bolne krave molzi na zadnje, a mleka teh krav ne dajaj v mlekarno. 8. Osobje v hlevu naj bo zdravo in čisto oblečeno. 9. Pred molženjo omij si roke. 10. Pomolzi čisto! S čisto molžo se vime razširja in krava daje več mleka; na zadnje molženo mleko je najbolj tolsto. 11. Mleka ne prelivaj v hlevu, marveč v zračnem prostoru. 12. Po molži mleko koj precedi skozi sitce ali čisto tkanino. 13. Koj po precejanju ohladi mleko in shrani je do prevažanja v zračnih in hladnih prostorih (ne pa v kletih in zaduhlih sobah). 14. Dokler ni mleko popolnoma ohlajeno, ne mešaj jutranjega ali večernega mleka. 15. Do prevažanja naj bodo vrči odprti in naj se pognejo samo s kako mrežo. 16. Mleko prevažaj samo v dobro očiščenih prezračnih in nezrjavelih vrčih. 17. Vedno skrb za snažno mlečno pripravo. Golide in vrče je koj po obrabi znotraj in zunaj oribati z vročo sodino raztoplino, ali z vapnenim beležem in potem dobro oprati z gorko vodo. Očiščeno posodo ocediti je na zračnem kraju, kjer se ne razvija kak duh, ker bi se vrči navlekli lahko neprijetnega duha. Do uporabe je pustiti posodo odprto. Mlečna posoda naj se rabi le za mleko in ne za prenašanje vode ali kaj podobnega.

Druge slovenske de bele.

Telovadba mladine. Kranjski deželni šolski svet je sklenil, da se šolski mladini prepove telovadnje v raznih telovadnih društvih. Za telovadbo je treba preskrbeti pri vsaki šoli.

Razne vesti.

1500 let staro vino. Iz Pariza poročajo: Na neki seji Accadémie d'Inscriptions de France je pokazal monsieur Julian, profesor na College de France, steklenico vina, katerega starost cenijo na 1500 let. Zamašeno in zapečatenost steklenico so našli na galsko-rimskem pokopališču v Saint Seurin blizu Bordeauxa. Oblika steklenice, kakor tudi nahajališče je dokaz, da poteka vino iz petega stoletja po Kristu.

Belgijski kralj v Avstriji. — List „Etoile Belge“ poroča, da obišče meseca septembra belgijska kraljevska rodbina cesarja Frana Josipa.

Zadnje brzojavne vesti.

Hofrichter.

DUNAJ 30. Govori se, da bo smrtna kazen, v katero je bil obsojen nadporočnik Hofrichter, spremenjena v dosmrtno oziroma 20-letno ječo.

DUNAJ 30. Kazensko postopanje pred vojnim sodiščem proti Hofrichterju je po petdnevni razpravi končalo v soboto. Po določenju vojaškega pravdnega reda je bila izrečena obsodba skupno s spisi predložena po veljniku II. zbora (Dunaj) Nersbachu.

BRNO 30. Lidove Noviny poročajo z Dunaja, da je Hofrichter glasom zanesljivih informacij umaknil med kazensko razpravo svojo prejšnjo priznave. Rekel da je, da je priznal le v nadi, da bi zadobil ugodno psihijatrično mnenje.

Iz Perzije.

BEROLIN 30. Iz Teherana poročajo, da je v soboto neki blazen človek s puško ustrelil bivšega ministra za pošto. — Glasom poročil iz Perzije, postaja položaj čim dalje bolj nevaren.

TEBRIS 30. (Petr. brz. agentura). Ker so perzijske oblasti aretirale v Sančbulaku več inozemcev, je prišlo do spopadov med med turškimi podaniki: pri tem je bil en Turk ubit, eden pa težko ranjen. Policija je streljala na agenta turškega konzulata, ne da bi ga ranila.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Piscu dopisa pod naslovom „Italijanska zagriženost“. Predno priobčimo stvar, bi želeli nekega pojasnila.

Javni ples priredijo v nedeljo dne 5. junija mladeniči v Plisk vici na dvorišču gostilne g. Ivana Žerjav, pri katerem bo svirala godba iz sv. Križa ob morju. — K obilni udeležbi uljudno vabijo Mladenci. 914

Pri stari breskvi ul. Belvedere št. 17, se toči najboljši kraški teran, istrsko črno in vipavsko belo vino. Domača kuhinja. Postreže ob vsaki uri z miznimi in gorilimi jedili. Postrežba točna. Cene zmerno. 1652

Delavski sir à la Trapišter po K 140 za 100 kg. Prvo zagrebaško mlekarstvo, Zagreb, Duga ulica št. 13. 904

Izurjen strojevodja (za elektrarno) — išče službo na deželi. Sprejme tudi v Ljubljani. Naslov pove luser. oddelček Edinosti. 904

V najem se odda dobrodoča gostilna. Naslov pove luser. odd. Edinosti. 910

Nova hiša 3 meblirane sobe, kuhinja, lep razgled in prostor, kraj reke, se odda za polje v vipavskem sv. Križu. Več se izve via Commerciale 229. V. 22. 912

Prazna soba se odda v najem v ulici Barriera 12. Oglasiti se v trgovini v ulici Olmo 1, pri Gregorič-u. 906

Soba meblirana se odda v ulici Belvedere 2. A. vrata 14. 907

Otvorjena je bila v Sežani zaloga istrskega, vipavskega vina in kraškega terana. Prodaja se po zelo nizki ceni. — Priporoča se udani Anton Čuk, sedlar in trgovec z vinom v Sežani št. 35. 909

Gostilničar Eulot „Pri treh prijateljih“ v Gorici, ulica Caserna št. 11, se priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 854

Gostilna „Al Gianasio“ ulica Squeru novo št. 7 ima pišče in jedila prve vrste. Priporoča se luser. občinstvu za obilen obisk Hinko Kosič. 1237

Priporočam narodno-zavednemu občinstvu ki zna ceniti umet. izdelek modernih slik, svoji odlikovani podjetji: Trst, Via delle Poste 10. — Gorica, Gosposka ulica 7. ANTON JERKIC, fotograf. 2129

Odda se meblirana soba ulica Santa Anastasio 20, pritičje, na levo. 883

Majcen Miloš „.

mizar - Trst - ulica Leo št. 2

priporoča slavnomu občinstvu svojo mizarnico. Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHISTVO

Na prodaj v Rce lu 550 sežnje zemljišča. Kdor ga ho kupil, se gotovo ne oo kessal. Oglasiti se v gostilni v ulici Solitario 21, danes 29. maja od 3.—4. popoldne. 890

400 litrov mleka na dan daje mlekar na Rodiku pošta 896

Mala hišica z dvema prostori, malim zenskiščem in razgledom na morje v lepem kraju v Rojani se po ceni prodaja. — Pripravna za železničarje. Oglasiti se pri g. Grebencu, hiškemu upravitelju v „Tržaški posoj. in hranilnici“ ali pa v ulici Coroneo 13, II. n. 887

Pisarniškega vajenca v starosti od 15 do 17 let sprejme takoj dr. Wilfan, Corso 37. 861

DANIELE PILLIN

TRST - ulica Acquedotto 94

TELEFON 241

Velika zaloga gašenega in živega apna.

Tovarna cementnih plošč z zaloga oglja za peči

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije vd. Balarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove (vokal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke, svetlasi za otroke. Povračili močne jope kakor tudi zaht. naketov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tirolski leden. Nepremodljivi plašči (pristni plašči) Specialiteta: blago in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovjši vodi, točno, hitro in elegantno po nizkih cenah

PRODAJALNICA ŠVICARSKIH UR

JOSIP OPPENHEIM

ur in izdelovalci časomerjev

Trst, Corso št. 5 (blizu knjigarne Vram)

BOGATA IZBERA zlatih, srebrnih in kovinskih ur.

Stenske ure z modernim zvonilom.

PRSTANI, UHANI, VERIŽICE itd. po zmernih cenah.

Popravljanje se izvrši po dog. cenah in z garancijo

POSTELJNA MOKROTA

Popolno ozdravljenje zajamčeno. Brezplačna navodila. Naznaniti je starost in spol. Mnogo zahvalnih p sem na razpolago. — Zdravniško priporočeno.

INSTITUT „SANITAS“ VELBURG P. 345. BAVARSKO.

Na obroke! Velika Izbera Na obroke! izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga po jako zmernih cenah

JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

Odprl se je v Škedenju kinematograf „Adria“ Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih. Vsaki torek in petek nov program. VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Tovarna cevi in cementnih plošč, teracov, betona in art. celjnega kamna s zalogo cementa Aristide Gualco - Trst ulica San Servolo št. 2 Telefon 21-42.

NOVO POGREBNO PODJETJE H. Stibiel in drug se je preselilo na Corso 49 (Piazza Goldeni) Tel. 1405 z bogate opremo za vsako vrstni pogreb in prodajalnice umetnostnih predmetov in vsakovrstnih tencev iz umetnih cvetlic perle, porcelana — Velika zaloga voščenih sveč Prodaja na drobno in drobno.

Bogomil Pino

bivši urar v Sežani ima svojo novo prodajalnico ur v TRSTU, ulica Viscen. Bellai 13 nasproti cerkve sv. Antona novega. Vsakov. verižic po tov cenah.

V najem se oddajo bicikli :: zaloga dvokoles ::

in šivalnih strojev rabljenih po zelo nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria št. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popold.

Brizgalnice

raznih vzorcev. — Popravki z največjo natančnostjo in jamstvom se izvršujejo v mehanični delavnici inštalacij kakor tudi vode in plina

G. Simsich & A. Boschin

Trst, Via Rossetti 5, Telefon 133, rim. IV

CARLO STRUKEL

prodajalnica drobnarij in igrač

TRST - Corso 34 - TRST

Galanterije iz usnja, Poine torbe

Ovratnice, dežniki in palice.

Specialiteta: Potrebščine za hribolazce.

TRVKA

Adolf : Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I.

TELEFON št. 16-83.

(zraven restavracije Cooperativa ex Hacher) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in po vršnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritičju, ampak v prvem nadstropju

TRŽAŠKI SLOVANI in posebno okoličani ki prihajajo v mesto po raznih opravilih, imajo najlepše in najprimernejše zbirališče v dobro poznani

:: Kavarni Universo ::

ki se nahaja na trgu pred „Narodn. domom“ št. 1, uprav nasproti restavracije „Balkan“. V kavarni so poleg izvrstne kave na razpolago vsakovrstni likerji in razni slovenski, nemški in laški časniki in vse boljše ilustr. revije. Za obilen obisk se priporoča FRANJO BOJC.

Danes, 31. maja t. l.

se je odprla kopelj

.... Bagno

galleggiante

.. nazionale ..

Se priporoča udani

KARL KOZMANN.